

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

PLÁN 2006

**PRAHA
PROSINEC 2005**

Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2006 byl zpracován na základě zkušeností z roku 2005 a let předcházejících a po dohodách s Ministerstvem životního prostředí na stanovení priorit vyplývajících z platných zákonů, Státní politiky životního prostředí, požadavků souvisejících s aktuální situací v životním prostředí v rámci EU atd. Prioritně sleduje kontroly velkých znečišťovatelů životního prostředí a významné porušování environmentálních zákonů. Plán věnuje rovněž pozornost zkvalitňování činnosti ČIŽP prostřednictvím zvýraznění systematické vnitřní kontroly

Detailní plány kontrol v regionech jsou rozpracovány v plánech jednotlivých oblastních inspektorátů a budou operativně doplňovány během roku dle aktuálních změn v oblasti životního prostředí.

Ochrana ovzduší

Zaměření činnosti ČIŽP v oblasti ochrany ovzduší, ochrany ozónové vrstvy Země a klimatického systému Země na rok 2006 je reakcí na aktuální potřeby státní správy v oblasti ochrany ovzduší, ochrany ozónové vrstvy Země i ochrany klimatického systému Země a pohybuje se v hranicích kompetencí, které jsou České inspekci životního prostředí v uvedených oblastech obecně závaznými právními předpisy vymezeny.

Zvýšená pozornost je v uvedených oblastech věnována jak kontrolám zdrojů znečišťování ovzduší, které se největší měrou podílejí na stavu kvality ovzduší včetně stanovení jejich emisí do ovzduší, tak zajišťování podkladů ohlašovacích povinností vyplývajících pro Českou republiku z požadavků EU i mezinárodních úmluv. Inspektoři složky ochrany ovzduší budou participovat i na kontrolách integrovaných. Požadavkům kontrolní činnosti inspekce je věnována i odpovídající pozornost v oblasti zavedení a rozvoji nových metodik stanovení emisí znečišťujících látek a rozborům užívaných nebo zpracovávaných přípravků a surovin.

Složkové úkoly

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontrola dodržování emisních limitů látek znečišťujících ovzduší provozovateli zvláště velkých, velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší kontrolou výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů a ve spolupráci s oddělením ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP i měřením měřicí technikou ČIŽP; kontrola dodržování ostatních podmínek ochrany ovzduší **(plánováno 3000 kontrol)**.
2. Kontrola dodržování emisních limitů pachových látek u středních, velkých a zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší měřením dynamickou olfaktometrií; zjišťování emisí pachových látek především u zdrojů uvedených v příloze č. 8 k vyhlášce MŽP č. 356/2002 Sb. a zdrojů zemědělské velkovýroby, uvedené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 353/2002 Sb **(plánováno 50 kontrol)**.
3. Zajištění agendy sběru a dvoustupňové verifikace údajů souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší **(plánováno 3800 kontrol)**.
4. Rozhodování o vymezování stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a o jejich zařazování do příslušných kategorií.

5. Kontroly činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, imisí, odborné posudky, rozptylové studie a ověřování zpráv o emisích oxidu uhličitého.
6. Průběžná aktualizace údajů o spalovnách odpadů a o spalovacíh zařízeních a jejich měsíční předávání správci registru.

b) Oblast ochrany ozónové vrstvy Země

1. Kontroly dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a s výrobky, které regulované látky obsahují (zákon č. 86/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Nařízení ES č. 2037/2000, ve znění pozdějších úprav).
 - dodržování rozsahu a podmínek povolení Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona č.86/2002 Sb. **(plánováno 200 kontrol)**,
 - plnění požadavků na znovuzískávání použitých regulovaných látek a na zamezování jejich úniku **(plánováno 5 kontrol)**,
 - zjišťování případů nelegálního obchodu s regulovanými látkami a s výrobky, které takové látky obsahují (dovoz, vývoz, uvádění na trh, označování),
 - kontroly osob provádějících sběr regulovaných látek a výrobků, které tyto látky obsahují **(plánováno 10 kontrol)**,
 - kontroly osob provozujících halonové banky a vyhledávání halonových instalací **(plánovány 2 kontroly)**,
 - kontroly osob provozujících zařízení s obsahem regulovaných látek nad 3 kg a vyhledávání těchto zařízení.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Vyhledávání zařízení, která náležejí do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého) a dosud nejsou registrována.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům zařízení v povolení podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů **(plánováno 100 kontrol)**

Tematické úkoly

1. Kontrola instalací, provozování a ověřování systémů kontinuálního měření emisí u zdrojů znečišťování ovzduší, pro které je povinnost provozovat tento způsob měření stanovena obecně závaznými právními předpisy ochrany ovzduší **(Plánováno 1000 kontrol)**.
2. Kontrola spaloven odpadů regulovaných látek **(plánovány 2 kontroly)**.
3. Kontrola zařízení spalujících a spalujícíh zpracované vedlejší produkty živočišného původu (kafilerní tuk, masokostní moučka, atd.) – **plánováno 10 kontrol-**

Úkoly oddělení ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP

1. Zavedení plynově-chromatografické metody analýzy nátěrových hmot pro stanovení obsahu těkavých organických látek podle normy EN ISO 11890-2.

2. Vývoj a aplikace metody odběru vzorků pro stanovení koncentrací pachových látek ze zdrojů fugitivních emisí pachových látek na hranici pozemku včetně sledování doprovodných údajů o meteorologické situaci v místech odběru.
3. Zavedení metody jednorázových stanovení emisí látek znečišťujících ovzduší kontinuálním FT-IR analyzátozem.
4. Ověřování chemického složení regulovaných látek metodami FT-IR a GC/MS (laboratorní kvalitativní analýza).
5. Zajišťování mezilaboratorního porovnání zkoušek žadatelů o oprávnění k autorizaci na měření emisí znečišťujících látek.
6. Provádění měření emisí látek znečišťujících ovzduší a pachových látek přístrojovou technikou oddělení ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP (**plánováno 50 kontrol**).
7. Kontrola vedení evidence osobami zacházejícími s regulovanými látkami a ověřování vedených údajů o množství regulovaných látek / výrobků (**plánováno 200 kontrol**).
8. Sběr a zpracovávání údajů o vybraných zdrojích znečišťování ovzduší – spalovacích odpadů a spalovacích zařízeních – a jejich poskytování Ministerstvu životního prostředí do veřejného registru.
9. Ověřování správnosti a úplnosti údajů souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší (verifikace ve II. stupni) a jejich poskytování Ministerstvu životního prostředí do registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší; komunikace s centrální ohlašovací integrovaného registru (**plánováno 3800 kontrol**).
10. Metodické vedení oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů ČIŽP a jejich kontrola podle plánu vnitřní kontroly.

Plán vnitřní kontrolní činnosti oddělení ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP

Vnitřní kontrolní činnost oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí v roce 2006 bude zaměřena na kontrolu výkonu inspekční činnosti oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů České inspekce životního prostředí, a to v níže uvedených oblastech. Pozornost při kontrolách bude mimo jiného zaměřena i na nové procesní postupy podle zákona č. 500/2004 Sb.

1. Postup provádění kontrol v místě provozu kontrolovaných zdrojů / zařízení nebo podnikání fyzických osob.
2. Vyřizování podnětů k zahájení správních řízení z moci úřední.
3. Vyřizování stížností na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu.
4. Vedení správních řízení zahájených jak na žádost, tak z úřední povinnosti (stanovení emisních limitů v případech spalování více druhů paliv, rozhodování o zařazování zdrojů do kategorií, ukládání pokut, ukládání opatření ke zjednání nápravy, rozhodování o nařízení zastavení nebo omezení provozu zdrojů).
5. Verifikace údajů souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší.

Ochrana vod

Kontrolní činnost ve složce ochrany vod vychází ze základních principů pro nakládání s vodami a ochranu vodních poměrů a vodních zdrojů, stanovených zákonem č. 254/2001Sb., o vodách, který rovněž vymezuje hlavní úseky dozoru ČIŽP. V souladu s nimi a po projednání

s odborem ochrany vod MŽP ČR, je dlouhodobě věnována zvýšená pozornost dodržování povinností při provozování nejvýznamnějších čistíren odpadních vod a manipulaci se závadnými látkami ve velkém rozsahu nebo tam, kde nedodržování zákonných požadavků může významně ohrozit vodní zdroje a vodní poměry. Podstatnou úlohu hraje ČIŽP také při řešení starých ekologických zátěží a vede agendy poplatků za vypouštění odpadních vod a odběr vod podzemních.

Samostatným úkolem složky ochrany vod ČIŽP je koordinace kontrolní činnosti správních úřadů v oblasti prevence závažných průmyslových havárií (zákon č. 353/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Tento zákon ČIŽP také ukládá zpracování plánu společných kontrol a jeho schválení ministerstvem životního prostředí. Schválený plán je již zapracován do plánu činnosti ČIŽP jako složkový úkol č. 4. Dále se složka ochrany vod podílí na provádění integrovaných kontrol podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, které jsou plánovány v samostatné kapitole.

Uvedené složkové úkoly představují kontrolní činnost prováděnou všemi oblastními inspektoráty podle jednotných metodik, dále pak oblastní inspektoráty naplánovaly tzv. specifické úkoly (kontroly zaměřené na oblasti lokálně zatížené průmyslovou činností, průmyslové čistírny odpadních vod, zdroje bezprostředně ovlivňující kvalitu vody ve vodních nádržích či zdrojích pitné vody apod.) a další samostatné kontroly, zaměřené na jednotlivé provozy. Přesné rozpisování plánovaných kontrol v jednotlivých čtvrtletích roku 2006 obsahují podrobné plány oblastních inspektorátů.

Složkové úkoly

1. Prověрка nejvýznamnějších čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO.

Fyzická kontrola proběhne u všech zdrojů této velikosti, kontroly se zaměřují na plnění limitů pro vypouštění odpadních vod a dalších podmínek stanovených povolením k nakládání s vodami. Zjišťovány jsou také bilance množství vypouštěného znečištění ze zdroje, neboť emise z těchto ČOV se podílí podstatnou měrou na množství znečištění vypouštěného do vodních toků, a plnění povinností souvisejících s poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Současně je při kontrolách pro potřeby MŽP sledován stav realizace opatření, která jsou nezbytná ke splnění požadavků směrnice Rady č. 91/271/EEC o čištění městských odpadních vod po roce 2010. Pro tento úkol je plánováno **264 kontrol.**

2. Prověрка čistíren odpadních vod velikosti od 500 do 10 000 EO.

Kontroly těchto středně velkých ČOV se zaměřují na dodržování podmínek povolení vodoprávního úřadu ke zřízení a provozu těchto vodních děl a povolení k vypouštění odpadních vod z nich. Kontroly jsou plánovány tak, aby do roku 2007 byly fyzicky prověřeny a zaevidovány všechny ČOV této kategorie na území ČR. Pro rok 2006 je plánováno prověřit **320 čistíren odpadních vod.**

3. Prověрка dodržování požadavků Nařízení vlády č.103/2003Sb. o stanovení zranitelných oblastí.

Prověрка je zaměřena na hospodaření zemědělských subjektů ve zranitelných oblastech a dodržování ustanovení Nařízení vlády č.103/2003Sb. s cílem snížit a zabránit dalšímu znečištění vod, způsobenému dusičnany ze zemědělských zdrojů a zajistit dostatek kvalitních zdrojů pitné vody.

Inspektoři ČIŽP se při kontrolách vybraných farem přednostně zaměří na dodržování zákazu hnojení v zimních měsících, skladování statkových hnojiv, požadovanou minimální skladovací kapacitu zásobníků na statková hnojiva, umístění dočasných polních hnojišť,

hospodaření a pastvu na svažitých pozemcích nebo na pozemcích v blízkosti povrchových vod. Kontroly probíhají ve spolupráci s Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským. Pro rok 2006 je plánováno **57 kontrol vybraných farem**.

4. Prověрка dodržování zákona č. 353/1999Sb. o prevenci závažných havárií.

Problematika prevence závažných havárií vyžaduje provádění společných kontrol prostřednictvím většího množství správních úřadů, kontroly jsou již stanoveny plánem, zpracovaným podle požadavků zákona a schváleným MŽP, v odborné gesci odboru environmentálních rizik. Rozsah kontrol rovněž stanovuje zákon, pro rok 2006 je **plánováno 108 kontrol**, plán zpracovává ČIŽP ve spolupráci s ostatními kontrolními orgány, které provádějí společně kontrolu u provozovatelů (krajské úřady, Státní úřad inspekce práce – příslušné oblastní inspektoráty, krajské hygienické stanice, Hasičský záchranný sbor ČR a Český báňský úřad).

Pro rok 2006 se kontroly zaměřují na plnění povinností uložených provozovatelům zákonem zejména v těchto oblastech: aktuálnost primárních údajů bezpečnostní dokumentace a její úplnost, správnost a aktuálnost vnitřních havarijních plánů a podkladů pro zpracování vnějšího havarijního plánu, plnění opatření přijatých k prevenci vzniku závažné havárie a plnění podmínek uvedených ve vyjádřeních MŽP.

5. Kontroly prioritních zdrojů znečištění.

V roce 2006 bude i nadále pokračovat sledování prioritních zdrojů znečištění, tedy nejrizikovějších zdrojů s významným stupněm ohrožení kvality vod. Jedná se zvláště o prověrky na vybraných lokalitách dlouhodobých havárií na podzemních vodách a sledování postupu sanačních prací a plnění opatření k nápravě na lokalitách starých ekologických zátěží. Do skupiny sledovaných subjektů jsou dále zařazena zařízení, kde se ve značném rozsahu nebo se zvýšeným nebezpečím pro životní prostředí manipuluje s látkami nebezpečnými vodám (např. chemický průmysl), případně kontroly vypouštěných odpadních vod na některých ČOV. Výčet subjektů je uveden v samostatném seznamu prioritních zdrojů. Kontroly plánují jednotlivé oblastní inspektoráty na základě zkušeností z předchozích let. Informace o provedených kontrolách, jednáních, haváriích a dalších změnách u prioritních zdrojů jsou vyhodnocovány každé čtvrtletí, pro rok 2006 je plánováno **142 kontrol prioritních zdrojů znečištění**.

6. Kontroly zpoplatněných subjektů – poplatky za odebrané množství podzemní vody

Kontroly v rámci tohoto složkového úkolu se budou týkat dodržování § 88 vodního zákona, tj. agendy poplatků za odběry podzemních vod. V roce 2005 probíhala tato agenda na oddělení ochrany vod druhým rokem a na základě zkušeností získaných během této doby se provedou kontroly u vytipovaných subjektů. Kontroly se zaměří na subjekty, u kterých se předpokládá zpoplatněný odběr, který ale dosud nebyl u ČIŽP přihlášen, a na subjekty, u kterých se při vykazování odběrů podzemních vod vyskytly nesrovnalosti nebo pochybnosti ze strany ČIŽP. Definitivní upřesnění kontrolovaných subjektů proběhne po zaslání poplatkových přiznání za rok 2005, tedy v únoru roku 2006. Plánováno je **158 kontrol**.

7. Kontroly vybraných neutralizačních stanic, zaměřené na problematiku ochrany vod a odpadového hospodářství.

Cílem kontrol je prověřit vybrané neutralizační stanice, které vedle neutralizace odpadních vod slouží rovněž ke zneškodňování odpadů. Při kombinaci těchto činností se zvyšuje riziko nedodržování předpisů a požadavků na ochranu životního prostředí. Na základě vyhodnocení plánovaných **32 kontrol** bude rozhodnuto o intenzitě inspekční činnosti u dalších provozovatelů těchto stanic, kontroly provádí společně složka ochrany vod a složka odpadového hospodářství.

Všechny uvedené složkové úkoly představují provedení 1081 kontrol u zdrojů znečištění. Další specifické úkoly a další naplánovaná činnost v terénu představuje 1085 kontrol, **celkem tedy plány oblastních inspektorátů ve složce ochrany vod zahrnují 2166 plánovaných kontrol**, což tvoří více než polovinu předpokládané kontrolní činnosti v roce 2006. Je tak ponechán operativní prostor pro řešení průběžně vznikajících naléhavých případů a také stížností. Další část činnosti, kterou nelze plánovat, je účast při řešení havárií na vodách, každoročně ČIŽP aktivně prošetřuje více než stovku případů havarijního znečištění vod. Spektrum kontrolní činnosti rovněž ovlivňují podněty spolupracujících správních úřadů a nutnost kontrolovat plnění průběžně ukládaných opatření k nápravě. Ve spolupráci se složkou odpadového hospodářství budou ve druhém čtvrtletí připraveny a zahájeny kontroly provozů Českých drah, kde může docházet k nedostatkům při manipulaci se závadnými látkami a nakládání s odpady.

Plán vnitřní kontrolní činnosti oddělení ochrany vod ředitelství ČIŽP

Kontrolní činnost oddělení ochrany vod ředitelství ČIŽP vůči oddělením ochrany vod oblastních inspektorátů ČIŽP bude zaměřena jak na výkon revizní činnosti přímo v terénu, tak na vedení správních řízení a další interně stanovené úkoly. Zaměření vnitřní kontrolní činnosti lze tedy rozdělit do následujících témat:

1. Soulad postupu prováděných revizí přímo u kontrolovaných provozovatelů s interními metodickými pokyny ČIŽP.
2. Správnost postupu oblastních inspektorátů při vedení správních řízení o sankcích, opatřeních k nápravě závadného stavu i stanovování záloh na poplatky a poplatků za vypouštění odpadních vod a odběr vod podzemních.
3. Vyřizování stížností se zaměřením na případy, kdy stížnost směřuje proti postupu inspektorů ČIŽP.
4. Správnost vedení údajů v novém centrálním informačním systému a v centrální evidenci havárií na vodách.

Odpadové hospodářství

Kontrolní činnost oddělení odpadového hospodářství vychází zejména ze zákona 185/2001Sb., o odpadech, v posledním znění, ale navazuje na něj také kontrolní činností v oblasti zákona 477/2001 Sb., o obalech, v posledním znění. Značnou část kontrolní činnosti představuje rovněž kontrola podle zákona 356/2003 Sb, o chemických látkách a chemických přípravcích v posledním znění, a také zákona 120/2002 Sb., o biocidech. Kontrolní činnost je koncepčně koordinována s Ministerstvem životního prostředí, ale také s Ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvy zemědělství a zdravotnictví.

Celkem je na rok 2006 v oblasti odpadového hospodářství **plánováno 2094 kontrol**, a to vícesložkových, složkových i specifických. Kromě těchto kontrol se pracovníci sekce podílejí na integrovaných kontrolách v rámci IPPC. Část kapacity je vyčleněna na řešení podnětů a stížností občanů a na kontroly v terénu z podnětu obecních a městských úřadů.

Vícesložkové úkoly

jsou úkoly koncepčního charakteru a provádí je pracovníci nejméně dvou specializovaných složek ČIŽP. Pro rok 2006 je jich **plánováno 42** a jsou to:

1. spalování odpadů (ve spolupráci s OOO - dle seznamu spalujících zařízení), kontrola zařízení, která za definovaných podmínek smějí spalovat povolené odpady
2. neutralizační stanice (ve spolupráci s OOV - dle seznamu ředitelství ČIŽP) kontrola navazuje na obdobné kontroly z předchozího roku a má za cíl ověřit, jestli jsou uvedená zařízení provozována podle provozního řádu a jestli na nich nejsou likvidovány odpady, které by následně zatěžovaly technologie čištění vod.

Složkové úkoly

1. *Kontrola balení a označování biocidních přípravků podle zákona 120/2002 Sb. (seznam Ministerstva zdravotnictví ČR).* V tomto úkolu jde o kontrolu naplňování zákona zejména ve vztahu k ochraně spotřebitelů, ale i životního prostředí, podobně je tomu i u dalšího bodu

2. *Kontrola dovozců, výrobců a prvních distributorů nebezpečných chemických látek a přípravků se zaměřením na povinnosti vůči spotřebitelům*

3. *Kaly z ČOV (aplikace ve spolupráci s ÚKZÚZ Brno).* Inspektoři se zaměří na kontrolu dodržování platné legislativy, zejména z toho ohledu, aby do půdy nebyly vnášeny závadné nebo nebezpečné látky. Využití kalů v současnosti představuje poměrně značný potenciál živin a energie, ovšem jeho využití je sledováno v souvislosti s rizikem závadných látek, zejména pak těžkých kovů

4. *Nebezpečné odpady.* Nebezpečné odpady jsou již tradičně v popředí zájmu ČIŽP a proto i v roce 2006 bude ČIŽP ve spolupráci s ostatními orgány státní správy (Generální ředitelství cel, Policií ČR apod.) prověřovat nakládání s nebezpečnými odpady jednak na základě seznamů, které má k dispozici, jednak při ověřování plánů odpadového hospodářství jednotlivých subjektů

5. *Kontrola zákona o obalech (dle seznamu MŽP a poznatků z kontrol),* Smyslem těchto kontrol, které probíhají po dohodě s MŽP již několik let, je ověřit, jestli je plněn zákon, který má za cíl omezit množství obalových hmot nebo zajistit jejich recyklaci.

6. *Kontrola všech skládek NO a namátkově dalších (SO - OO, S - IO) se zvláštním zřetelem na dodržování provozních řádů*

7. *Přeshraniční doprava odpadů (dle dispozic MŽP, podnětů Generálního ředitelství cel).* V tomto ohledu se rozvíjí z minulých let spolupráce s partnerskými organizacemi sousedních zemí a zejména v rámci mezinárodní organizace sítě inspekčních orgánů zemí EU (IMPEL), která má za cíl, který se v současné době ukazuje jako velmi naléhavý, zamezit nelegální přepravě odpadů mezi zeměmi EU a z dalších zemí.

8. *Autovraky.* V třetím a čtvrtém čtvrtletí roku 2006 proběhnou kontroly podle seznamu zpracovatelů autovraků a podle vlastní průzkumové činnosti OI. Cílem je omezit činnost provozovatelů zařízení, která nesplňují požadavky na provoz podle platných standardů.

9. *Elektrošrot* V třetím a čtvrtém čtvrtletí roku 2006 proběhnou kontroly podle seznamu MŽP a výběru povinných osob ke zpětnému odběru výrobků. Kontroly budou ověřovat, jestli je plněna díkce zákona, t.j. zda odběratel může nezávadným způsobem odevzdat výrobek – elektspotřebič.

10. *PCB.* Kontrola provozovatelů nebo vlastníků zařízení, která obsahují nebo mohou obsahovat PCB (§26a 27 a související odst.8 §39 zákona o odpadech). I tento úkol navazuje na dlouhodobou kontrolní činnost ČIŽP a na spolupráci s MŽP. Prověřujeme plnění úkolů, ke kterým se zavázala ČR v rámci EU, a zejména skutečnosti, které by mohly vést k dlouhodobé kontaminaci prostředí persistentními látkami.

11. *Zpětné odběry výrobků, zejména se zaměřením na použité oleje a další nakládání s nimi (dle seznamu MŽP a zjištění z terénu)* Tento úkol je zaměřen na zamezování nelegálnímu energetickému "využívání" olejů

Složkové úkoly tvoří cca 60% kapacity kontrolní činnosti úseku odpadového hospodářství.

Specifické úkoly

Kromě těchto úkolů řeší oblastní inspektoráty také úkoly, které po projednání s orgány státní správy nebo na základě místních zkušeností důležité pro jednotlivé regiony. V případě OI Olomouc je to např. ze zákona vyplývající kontrola výroby TiO_2 . Při přípravě plánu vycházeli pracovníci ČIŽP OOH z koncepce, která sleduje prioritně větší zdroje rizika znečištění nebo poškození životního prostředí číhrožení zdraví lidské populace. Takovéto subjekty jsou zařazeny v plánech všech OI.

Plán vnitřní kontrolní činnosti oddělení odpadového hospodářství ředitelství ČIŽP

Kontroly se budou týkat dodržování zákonů 185/2001 Sb., o odpadech, 477/2001 Sb., o obalech, 356/2003Sb. , o chemických látkách a přípravcích, a 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků na trh. Kontrolovány budou:

1. Postup při provádění kontrol povinných osob, osob oprávněných k podnikání a firem
2. Vyřizování podnětů a stížností podle platné legislativy
3. Vyřizování stížností vůči pracovníkům ČIŽP
4. Stížnosti na vedení správních řízení

Plánováno je šest komplexních kontrol úseku odpadového hospodářství oblastních inspektorátů.

Ochrana přírody

Složkové úkoly

1. Kontrola kácení a ochrany dřevin na stavbách v souvislosti s plánovanými investičními akcemi

Složkový úkol byl zadán na základě jednotlivých negativních zkušeností ČIŽP s přístupem investorů, realizačních firem a občas i některých orgánů státní správy na úseku ochrany přírody k otázce povolování a následné realizace kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích plánovaných větších investičních akcí. S tím souvisí i častý problém poškozování dřevin při stavbách. V září 2005 proběhla několikadenní konference „Stromy a jejich vliv na stavby“, s jejímiž výsledky byli inspektoři seznámeni na závěrečném soustředění OOP v listopadu 2005. Inspekce je často formou stížností informována o zbytečné devastaci dřevin při realizaci různých investičních akcí. Cílem zadání úkolu je proto těmto situacím předcházet zjištěním plánovaných větších investičních akcí s možným dopadem na dřeviny, kontrolou a dokumentací stavu území před realizací stavby a kontrolami při vlastní realizaci staveb. Úkol je určen do plánu v celého roku 2006 v minimálním rozsahu 15 kontrol na cca 5 významných investičních akcích (**plánováno celkem 171 kontrol**).

2. Kontrola maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ) se zaměřením na poškozování lesních ekosystémů

MZCHÚ, kde jako předmět ochrany je stanoven lesní ekosystém, jsou často poškozována v souvislosti s vysokými stavy zvěře, což bylo potvrzeno v několika případech, které ČIŽP řešila v roce 2005. Jak bylo dále zjištěno, jde především o ta území, která jsou mimo hranice velkoplošných ZCHÚ a kde docházelo v uplynulém období ke změnám v oblasti spravování území. V publikaci Lesnická práce (1/2003, Čermák, Mrkva, LDF MZLU v Brně) byla zveřejněna metoda monitorování okusu semenáčků v honitbě jako podklad pro plánování a kontrolu početnosti spárkatých přežvýkavců. Touto metodou lze zjistit, zda výkon práva myslivosti v MZCHÚ probíhá v souladu s Plánem péče daného území a zda není předmět ochrany přímo ohrožen. Kontroly se uskuteční ve druhém a třetím čtvrtletí roku 2006 v minimálním počtu 15 kontrol na každém OI ČIŽP u vybraných MZCHÚ (minimálně 5 národních přírodních rezervací nebo přírodních rezervací). V souvislosti s přípravou na tyto kontroly proběhne na jaře 2006 před zahájením kontrol odborné školení navrhované metody zjišťování **(plánováno celkem 163 kontrol)**.

3. Kontroly ptačích burz se zvláštním zaměřením na ochranu volně žijících ptáků (§ 5a a 5b zákona č. 114/1992 Sb.)

V průběhu roku 2005 byl při kontrolách na některých burzách zjištěn prodej odchycených zpěvných a jiných ptáků (tzv. čižba) a přetrvávajícím problémem je i nelegální držení většinou dravců a sov. Proto byl do plánu činnosti na rok 2006 zařazen úkol kontroly vybraných burz, kde lze předpokládat tuto nelegální činnost. Do plánu na rok 2006 si kontroly zařadí OI, které mají burzu ve svém regionu (tyto OI budou zároveň koordinátory akce), i OI, které se kontroly zúčastní jako výpomoc. V lednu 2006 proběhne seminář zaměřený na rozpoznávání nejčastěji prodávaných druhů volně žijících ptáků **(plánováno 43 kontrol)**.

4. Složková prověrka CHKO Labské pískovce jako komplexní kontrola VZCHÚ po stránce dodržování ustanovení zákona 114/1992. Sb.

Komplexní prověrka území CHKO v souladu s působností ČIŽP dle § 80 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, bude zaměřena zejména na kontrolu výkonu státní správy nejen na vlastním území CHKO Labské pískovce, ale v souvislosti s novými kompetencemi dle soustavy NATURA 2000 a zvláštní ochrany druhů i mimo území CHKO. Kontrola se uskuteční v e druhém čtvrtletí roku 2006 v rozsahu tří kontrolních dní pod patronací ČIŽP OOP Ústí nad Labem a ČIŽP OOP ředitelství za účasti inspektorů OOP z celé ČR (celkový počet cca 24 inspektorů). Kromě kontroly výkonu státní správy se prověrka zaměří na celkový stav chráněného území, tj. dodržování základních ochranných podmínek ZCHÚ, kontroly dodržování vydaných výjimek, lesnictví, rekreační využívání a stavební problematika atd **(plánováno 22 kontrol)**.

Specifické úkoly

Specifické úkoly vyplývají ze zjištění a charakteristiky daného území v rámci jednotlivých oblastí. Odůvodnění zařazení jednotlivých problematických oblastí do plánu činnosti OOP OI na rok 2006 je popsáno v komentářích k tabulkám konkrétního plánu činnosti. Široká škála zařazených úkolů do plánu souvisí s rozsahem problematiky ochrany přírody a kromě běžných kontrol z oblasti obecné, územní a druhové ochrany podle zákona 114/1992 Sb., kontrol CITES a GMO byly do plánu pro rok 2006 nově zařazeny také pravidelné kontroly v souvislosti se soustavou NATURA 2000.

Počty zařazených komentovaných oblastí činnosti pro specifické úkoly na jednotlivých OI OOP:

OI Praha – 7 oblastí, 200 kontrol

OI České Budějovice – 9 oblastí, 123 kontrol

OI Hradec Králové – 14 oblastí, 102 kontrol

OI Ústí nad Labem – 9 oblastí, 199 kontrol

OI Plzeň – 7 oblastí, 103 kontrol

OI Havlíčkův Brod – 8 oblastí, 213 kontrol

OI Brno – 8 oblastí, 128 kontrol

OI Olomouc – 5 oblastí, 103 kontrol

OI Ostrava – 8 oblastí, 71 kontrol

OI Liberec – 9 oblastí, 99 kontrol

Plán vnitřní kontroly oddělení ochrany přírody ČIŽP

Meziročně se plán vnitřní kontroly OOP zásadně nemění. Je soustředěn na hlavní činnosti oddělení a i pro rok 2006 plánujeme zaměření kontrol na:

- ☐ celý průběh správního řízení, zejména namátkové kontroly dodržování správních termínů a stanovených termínů, evidence a vedení dokumentace atd.
- ☐ dodržování závazných metodických instrukcí při kontrolní činnosti, zejména v souvislosti se sjednocováním výše ukládaných sankcí v jednotlivých regionech
- ☐ plnění plánu činnosti, se zaměřením na prioritní úkoly a sledování výtěžnosti kontrolní činnosti v jednotlivých odborných oblastech podle složkových zákonů
- ☐ problematické a složité případy, jejich řešení, právní aspekty těchto případů s možností poučení a příkladů řešení z těchto případů

V roce 2006 plánuje OOP ředitelství uskutečnit **20 kontrol** v systému vnitřní kontroly.

Ochrana lesa

Kontrolní akce v ochraně lesa budou prováděny ve formě komplexních kontrol a tematických kontrol. Komplexní kontroly představují nejrozsáhlejší druh kontrolní akce, spočívající v úplném prověření dodržování právních předpisů týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí. Naproti tomu tematické kontroly jsou zaměřeny na vybrané specifické problémy (témata) podle konkrétních poznatků a potřeb kontrolujících.

Stěžejními tématy pro rok 2006 jsou složkové úkoly, a to kontrola ochrany lesa proti kůrovcům a kontrola škod zvěří na porostní složce lesa. Celkem je plánováno **42 kontrol** ze strany ředitelství a **498 kontrol** z oddělení ochrany lesa oblastních inspektorátů.

Specifické úkoly

OI Praha:

Vedle problémů s případem Horský (kůrovcové napadení, prořezávání porostů a vznik holin) byl v uplynulém období v regionu zaznamenán nový fenomén v podobě nařezávání stromů (dosud řešen ve třech případech).

OI Č. Budějovice:

Zásadní problémy v regionu OI spočívají ve značném rozvoji kůrovců, kterým bude většinou formou četných komplexních kontrol věnována odpovídající pozornost, a to včetně vícesložkové kontroly s OOP v Národním parku Šumava.

OI Plzeň:

V regionu OI Plzeň, tj. v Plzeňském a Karlovarském kraji bude hlavním bodem pozornosti vedle situace v ochraně lesa před biotickými činiteli zejména likvidace kalamity z letních měsíců (cca 200 tis. m³) v Karlovarském kraji, škody zvěří na porostní složce lesa a problematika zalesnění holin.

OI Ústí n/L.:

V regionu jsou aktuální kontroly obou složkových úkolů, tj. rozvoje kůrovců a škod zvěří, specifikem je odumírání borovice v podhorské části kraje.

OI Hradec Králové:

Specifickým problémem u OI je kromě rozvoje kůrovců i šíření podkorních škůdců na borovici v oblasti Polabí.

OI H. Brod:

Problémy v regionu činí rozvoj podkorních škůdců na majetcích obcí a fyzických osob. Specifikem regionu je výskyt bekyně mnišky v okresech Žďár n/S., Pelhřimov a Havlíčkův Brod.

OI Brno:

Hlavním článkem kontrolní činnosti bude zajišťování ochrany lesa proti kalamitně se přemnožujícím kůrovcům na lesních pozemcích ve vlastnictví státu a v regionech obcí s rozšířenou působností Blansko, Boskovice, Tišnov a Uherský Brod. Škody zvěří jsou aktuální v působnosti Lesů ČR, s.p. – Lesní správa Bučovice, Luhačovic a Židlochovic. Specifikem OI je monitorování narůstajícího poškozování lesa a krajinné zeleně (ve spolupráci s OOP) bobrem evropským v působnosti Lesní správy Strážnice a SZ Židlochovice.

OI Olomouc:

Stěžejním problémem regionu je situace v ochraně lesa proti kůrovcům. Podle skutečného výskytu škůdce v průběhu roku může plán doznat změn v podobě vybraných ORP. Cílem složkového úkolu škody zvěří bude podchytit vedle různých typů lesa i jednotlivé formy vlastnictví.

OI Krnov:

I když došlo v průběhu r. 2005 v regionu ke zlepšení stavu v ochraně lesa před škodlivými biotickými činiteli, inspekční činnost se zintenzivní v lesích ve vlastnictví fyzických osob v obcích s rozšířenou působností Opava a Třinec.

OI Liberec:

Významným specifikem v regionu je problematika ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa, zejména v podobě neoprávněného užívání lesních pozemků. Zvláštní pozornost vyžadují tradiční lokality výskytu kůrovců, lokality s komplikovanou majetkovou držbou a s nižší úrovní ochranné služby. Zejména v lesích drobných vlastníků nejsou vždy plněny zákonné termíny zalesnění. Specifické je zaměření kontrol na výskyt ploskohřbetky smrkové na území KRNAPu.

Vlastní struktura plánů, četnost kontrol, jejich periodicita i rozsah vychází z Kritérií sestavení plánů kontrolní činnosti OOL OI ČIŽP na rok 2006.

Kontrolovanými majetky budou veškeré druhy vlastnictví, tj. státní, obecní i soukromé. Samostatné kontrolní akce budou plánovány u majetků větších než 50 ha pozemků určených k plnění funkcí lesa, drobné lesní majetky budou prověřovány v rámci akcí v regionech jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Cílem v každém regionu bude vedle systematické kontroly stavu lesů, maximálně v tříleté periodicitě, prohloubení spolupráce s orgány státní správy lesů a jejich dozoru v lesích, jakož i navázání kontaktů s krajskými úřady.

Nedílnou součástí plánů jsou i kontroly plnění opatření k nápravě, uložených v rámci správních řízení.

Plány jsou zpracovány jako minimální penzum potřebných kontrol v regionech OI, reprezentujících cca 50 % disponibilního časového fondu. Zbývající čas bude věnován zejména kontrolám mimořádným, které v r. 2005 co do četnosti činí minimálně 50 % veškerých realizovaných kontrol.

Plán vnitřních kontrol oddělení ochrany lesa ředitelství ČIŽP

I v r. 2006 jsou plánovány 3 typy vnitřních kontrol, tj. komplexní kontroly na OI (prověření veškerých výstupů činnosti OOL OI, a to ve dvouleté periodicitě), kontroly výsledných materiálů ze správních řízení na základě údajů centrálního informačního systému (ve dvouleté periodicitě) a kontroly přípravy, provedení a zpracování výsledků inspekčních terénních šetření (v rámci akcí OOL OI).

Smyslem všech tří typů vnitřních kontrol je přijetí systémových opatření, vedoucích ke sjednocení, prohloubení a zefektivnění inspekční práce OOL OI.

Plán integrovaných kontrol (IPPC)

Pro účely plánu jsou relevantní:

- a) **kontroly plnění integrovaného povolení + dodržování zákona č. 76/2002 Sb.** (zákon o integrované prevenci) ve znění pozdějších předpisů,
- b) **kontroly provozovatelů zatím bez platného integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb.**
- c) **integrované kontroly** v plném rozsahu

Ve fázi přípravy tohoto plánu kontrolní činnosti IPPC panovala nejistota, jaký počet provozovatelů zařízení, která dosud nedisponují platným integrovaným povolením a musí je mít k 30. 10. 2007, podá v průběhu r. 2006 žádost o jeho vydání, popř. jak bude probíhat integrované rozhodování o těchto zařízeních. Výběr konkrétních termínů pro kontroly byl

zčásti dán dobou platnosti integrovaného povolení (tak, aby uplynulo alespoň 9 měsíců mezi nabytím právní moci a uskutečněním kontroly) a zčásti dobou, kdy je smysluplnější kontrolu provádět (kotelna mimo letní sezónu a skládka mimo zimu).

Následující tabulka je tedy sumarizací samostatných příloh Plánu kontrolní činnosti jednotlivých OI, které zahrnují kontroly v jednotlivých čtvrtletích roku 2006 podle složkových úkolů (viz přílohy dle odborných oddělení), včetně kontrol prioritních zdrojů a řešení specifických úkolů OI, zpracovaných pro kontroly podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění.

OI	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Celkem
Ph	6	4	4	6	20
CB	4	4	3	4	15
PI	4	5	7	6	22
ÚL	2	3	3	2	10
HK	3	4	3	3	13
HB	2	2	2	2	8
Bn	3	3	3	3	12
Ol	3	5	5	7	20
Ov	3	2	1	2	8
Lb	1	1	1	1	4
Celkem	31	33	32	36	132

Stavba plánu byla přizpůsobena počtu a struktuře dosud vydaných integrovaných povolení.

Do plánu byly zahrnuty subjekty, u nichž kontrola prozatím neproběhla, např. OLMA, a. s. Olomouc, nebo jsou významné a byly by tak jako tak zařazeny do plánu kontrol jednotlivých oddělení, např. PRECHEZA a.s. Přerov, nebo při projednávání vydání integrovaného povolení bylo potřeba jejich žádosti výrazně modifikovat.

Z technického hlediska jsou v navržených kontrolách pro rok 2006 rovnoměrně zastoupeny zemědělské a průmyslové subjekty. Byly tedy zahrnuty zemědělské provozy (kat. 6.6.), pro které bylo vydáno integrované povolení roku 2003 a 2004, např. SPV spol. s r.o. Pelhřimov, a provozovatelé zařízení, která mají vydán větší počet integrovaných povolení, např. Agrofarm, a.s. Žďár nad Sázavou. Z průmyslových provozů zejména ty s velkým vlivem na životní prostředí, jedná se např. o společnost Sklo Bohemia, a.s. Světlá nad Sázavou.

Důraz bude dále kladen na kontrolu skládek odpadů (s integrovaným povolením i zatím bez něho) s ohledem na legislativní změny v odpadovém hospodářství, ke kterým došlo v r. 2005 (vyhláška 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady).

Při kontrolách roku 2006 se inspekce bude soustřeďovat nejen na kontrolu povinností uložených provozovateli zařízení integrovaným povolením a složkovými zákony, ale i na povinnosti vyplývající pro integrovaný registr znečišťování (ohlášení údajů do Centrální ohlašovny MŽP dle § 22 zákona o integrované prevenci), dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, plnění podmínek energetických auditů, atd.

Na rok 2006 je tedy za oblast IPPC naplánováno v různém rozsahu a zaměření **132 integrovaných kontrol**. K tomuto je třeba přidat ještě kontroly (30-40%) na základě stížností a peticí občanů a podnětů krajských úřadů, obcí s rozšířenou působností, Generálního ředitelství cel a MŽP. Zahrnuty jsou i prioritní zdroje znečištění (viz plány činnosti jednotlivých OI).

Integrované kontroly budou **jednodenní až čtyřdenní** podle druhu integrované kontroly. Odpovědní za IPPC na jednotlivých OI jsou zástupci ředitelů OI pro odbornou sekci I, příp. k integrované kontrole zástupcem pověřený inspektor (viz. Příkaz č. 4/2004 ředitele ČIŽP o organizačním zajištění činnosti IPPC, dodatkem č.1, v úplném znění, ev. č. 90Ř/3120/04/d1 z 9.3.2005).

Tyto kontroly nejsou uváděny v plánu jednotlivých odborných oddělení ředitelství ČIŽP. Za včasné seznámení s plánem integrovaných kontrol na jednotlivých OI odpovídají zástupci Ř OI pro odbornou pro sekci I. Způsob vykazování těchto kontrol bude stanoven před zpracováním zprávy o činnosti za rok 2006.

Další plánovaná činnost v oblasti IPPC

Důležitou činností koordinovanou ředitelstvím ČIŽP bude nadále v roce 2006:

- Inicie v oblasti výkladové agendy zákona - stanovisek MŽP (Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, Odbor legislativní) zejména k zařazování zařízení do kategorií vymezených přílohou č.1 zákona, apod.
- Účast a činnost v pracovních skupinách:
 - MŽP - Kraje a integrovaná prevence,
 - MPO - Fórum pro výměnu informací o BAT,
 - ČEU - Expertní skupina k IRZ,
 - SZÚ - Zdraví a IPPC
- Připomínkování legislativních návrhů.
- Dobíhající činnost k Phare twinning projektu - "Integrované a plánované prosazování environmentálních zákonů".
- Zpracovávání podkladů pro ohlašovací materiály do EU
- Spolupráce s krajskými úřady vyjádřeními ČIŽP k žádostem o integrovaná povolení a ústních jednáních k vydání integrovaných povolení, vč. ústních jednání povinných ze zákona o IPPC, vyjednávání limitů, předběžných jednání, atd.
- Spolupráce v oblasti EMS/EMAS, Bezpečný podnik, TPS, školení.

Oddělení vnitřního auditu a kontroly

Priority pro rok 2006:

Vyřizování stížností podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád par. 175 a petic

Kontrolní činnost

- a) Práce inspektora – přímé prošetření inspekční a dozorové činnosti inspektorů OI (kontrola postupu při terénních šetřeních inspektorů a vedení správních řízení podle metodických pokynů jednotlivých odborných oddělení ředitelství ČIŽP) – **plánováno 12 komplexních kontrol jednotlivých OI, další dílčí kontroly průběžně.**
- b) Revize šetření stížností na OI za rok 2005, včetně konkrétních výstupů v podobě správních řízení (opatření k nápravě, sankce)
- c) Průběžné kontroly na základě rozhodnutí ředitele ČIŽP

Auditorská činnost (viz. plán interního auditu na rok 2006 schválený ředitelem ČIŽP)

Koordinace vnitřní kontrolní činnosti jednotlivých oddělení ředitelství vůči oblastním inspektorátům, včetně čtvrtletního vyhodnocování vnitřní kontrolní činnosti ředitelství ČIŽP.